

Kedves Testvérek!

Sokan keresik, sejtik a Teremtőt, vagy lépésről-lépésre tárul fel előttük a nagy titok: nem véletlen mindaz, mi látható, s ami nem. Sokan pedig hordják, cipelik, vonszolják a sorsukat, és vallják: „*Batyum a legsúlyosabb Nincsen / Utam a nagy Nihil, a Semmi, / A sorsom: menni, menni, menni, / S az álmom az Isten...*” (Ady). A hitvalló ember számára természetes és alapvető a vallomás: „Uram, Teremtőm, Te alkottál, tőled jövök, hozzád megyek, nálad vagyok.” Mindannyian Őt keressük és Rá van szükségünk! A teremtésről szóló sorozatban már sokféle formában láttuk a világ teremtőjét, mint a nagy vizek Urát, aki lecsendesíti a nagy vizeket. Aki szavával alkot és mikor azt mondja: „legyen”, lesz s marad, mi előállt. Ő az eső anyja s a felhők apja, az alkotó, aki a teremtett világban minket, minden élőt egymásnak adott. Ő a maga képmására alkotó, aki céllal és okkal teremt az embert. Megismerteti magát s a nagy történetet: a megváltás történetét a kijelentésben. De mi közünk ehhez a nagy, hatalmas, örök Teremtő Istenhez? Hol vagyok én a történetben Hozzá s magamhoz képest? Kicsoda Ő, a Jézus Krisztus Atyja? A klasszikus teremtéstörténetektől eltérően a Zsolt 139 a teremtés aktusát nemcsak egyszeri történelmi eseménynek tekinti, hanem úgy véli, hogy minden magzat emberré formálódásában és születésében Isten teremtő munkája valósul meg újra és újra, így a teremtés személyessége kerül előtérbe.

„**ENGEM ISTEN TEREMTETT**”. – foglalható össze röviden a felolvasott Zsoltár üzenete. Ez már nem egy lehetőség, egy elmélet a világ előállítására, egy költői kép arra, hogy jött létre az, amiről a földön sosem fogjuk megtudni 100%-osan, hogyan is lett... Ez hitvallás, elköteleződés: ENGEM ISTEN TEREMTETT. Talán gyermetegnek, túlzott leegyszerűsítésnek hat ez a mégis teljesen egzisztenciális valóság: mi magunk is egyenként Isten alkotásai vagyunk! Ilyennek akart, Ő akart. A teremtés általános igazságait könnyebb talán elfogadni, a személyes részével kapcsolatban nehezebb dolgunk lehet: hiszen a szüleim gyermeke vagyok, felnőtt emberként önálló identitással rendelkező szabad egyén, akihez nincs hasonlítható. Alapvetően magamhoz tartozom, s másokhoz, kiket választok s kik választanak. De sajnos nagy a távolság. A teremtés egyik legszemélyesebb részénél fontos látnunk, hogy ez egy több ezer éve élt ember hitvallása révén került a kijelentésbe, nem a mai ember teljesen individualista, önmaga körül forgó gondolatainak eredményeként. Ez a személyesség nem énközpontúság. Mert ma sok minden szól látszólag az „én”-ről, az egyénről. A középpontba kerül, de mégis egyedül marad; növekszik önismeretben, de egyre inkább elveszik abban a kérdésben: ki vagyok én; megérti magát, de egyre nehezebben ért meg másokat... A mai témánk, teremtetségünk egészen személyes oldala mélységesen önismereti és istenismereti kérdés.

Mindeközben valljuk be, hogy a 139. zsoltár olyan, mint egy puha, meleg takaró egy hideg téli estén, egy forró tea, béke. Oltalom a zivatar idején, csendes hely a zajban, útbaigazítás az eltévedt embernek. Isten mindent tud rólam, ismer, nem felejt el, figyel rám. Könnyű ezt olvasva elolvadni, feloldódni ebben a békében, oltalomban, ami jó, de könnyen egyoldalú lehet. Bármennyire is úgy tűnik elsőre, a zsoltár nem rólunk, rólam szól, nem is az egyéni békénkről vagy jól létünkről, hanem a velünk személyes kapcsolatba lépni akaró, mindenütt jelen lévő Istenről.

I. Isten szötte az egész lényünket

I.1. ISTEN. A TEREMTŐ: A SZÖVŐMESTER. A 139. zsoltár felirata ez: Isten mindenütt jelen van. Ez a mindenütt való jelenléte jó hír az embernek, hiszen Isten nem hagyta magára a teremtését, hanem gondot is visel róla. Elérhető mindazok számára, akik keresik Őt. Isten kezének munkája a világ és azon belül az ember is.

A teremtő Istent sokféle képpel írja le a Szentírás, sokféle aktivitással mutatja be, kicsoda Ő? A 139. zsoltárban Ő a zsoltár író alkotója, aki alkotja veséit és formálja őt édesanyja méhében. Ő (az eredeti héber szó szerint) szötte a testét, más fordítás szerint Ő öntötte anyja méhébe (ahogy a szobrot formába öntik a folyékony fémből, hogy megszilárdulva elnyerje végleges formáját). A „veséim” kifejezés az ember teljes bensőjét jelenti, ami olyan sokszínű és összetett, mint egy színes szötte. (Az embrió anyaméhben való formálódásával egyébként máshol is foglalkozik a Szentírás, pl. Jób 10, 9-12; Préd 11, 5 vagy Zsolt 22, 10; 33, 15; 71,6; 94, 9.)

Isten pedig – habár látszólag magától működő biológiai folyamatok zajlanak a formáltatásunkkor – aktív részese az egyes emberek létrejöttének, megformálódásának.

I.2. TITOK. A teremtés ebben a képben titokzatos. Nem csak költői, több annál. A Szentírás, mikor titkokról beszél, gyakran használja a „mintha” képet. A „mintha” szó is azt jelenti, hogy hasonlítható valamihez, de pontosan, teljesen nem írható le. Ez a titokzatosság Isten lényének titkával is összeköthető: Őbelőle is annyit ismerhetünk csak, amennyit megmutat magából, s ez létünkre is igaz. Ő a titkok tudója, Tőle ismerhetjük és érthetjük meg titokzatos létünket! Az embert úgy nézi a zsoltáros, hogy a földet, melyből az ember kezdetben formálódott (a teremtéskor), az anyaölhöz hasonlítja, amelyből születünk. Isten az alkotónk, ott formált, ahol előtte „nem voltunk”, az anyaméhben. A föld mélyén képződő lét a „nem lét” allegóriája, a „nincs”-ből a „van” keletkezésének képe.

„*Ugyanakkor a szövegrész kulcsfontosságú motívumainak párhuzamai lépten-nyomon fölbukkannak ókori közel-keleti szövegekben. Az ember, mint az Isten munkája, az ötvösmester öntése egyrészt az imádkozó és Istene közötti szoros kapcsolatot emeli ki. (...) Mezopotámiai szövegekben az isteni műhely a föld belsejében, az Apszúban van, amely megfelel a hébernek, ahol a Zsolt 139,15 szerint az ember teremtése történik. A föld mélysége és az anyaméh sötétsége közötti analógiát a sumer és akkád mítoszok és imádságok alapján érthetjük meg.*”

I.3. EVANGÉLIUM. Az első és legnagyobb evangélium ebben a képben, hogy Isten az ötvös! Ő a szövmester és az ötvös is egyben, ő formál, akármilyen képpel írjuk is ezt le. Egy alapvető titok, egy örök igazság bomlik itt ki előttünk: Isten egészen személyesen a teremtőnk. A te személyedet, az egész lényedet Ő alkotta! Ő kontrollálta a folyamatot édesanyád méhében.

A fogantatásodtól tud rólad. Sőt, időben már előtte is tudott rólad. Mindeközben van ebben a képben valami sokkal mélyebb és összetettebb réteg is: Isten mindenható és mindent tudó teremtő, aki gondolt ránk és megőrzött utunk minden állomásán eddigi életünkben, ezért bízhatunk benne. Ismeri a „föld mélye” állapotot (azaz a sötétséget), így meg is tud őrizni, amikor ilyen helyzetben vagyunk (sötétség, félelmek, bizonytalanság). Ez az ismeret, az ebben való hit pedig végső soron- miközben végtelenül személyes- megszabadít a magunkról gondolkodás végleteitől. Attól is, hogy „én vagyok minden”, és attól is, hogy semmi/senki vagyok. Az önimádat és az éndiffúzió, a feloldódás, elveszés sem az Istentől rendelt utunk. Ehelyett az utunk a hitvallás: „Az Istenben elrejtett élet rácsodálkozik Isten teremtő gazdagságára: „magasztallak, hogy csodálatosan megkülönböztettél”. Felismeri, hogy ő egyedi példány. Olyan, mint ő, nincs még egy az emberek között. Szerepet senki más nem tudja eljátszani. Az élet tisztelete a gyakorlatban azt jelenti, hogy elfogadom magam Isten kezéből olyannak, amilyennek ő alkotott. „Kedvesnek” tartom Istennek rólam szóló gondolatát. Ezért nem becslöm le magam, nem értékelem le kapott képességeimet, nem vetem el az életet magamtól, hanem hálát adok érte. Magasztalom Istent. Fogadd el életedet Isten kezéből!” - (Molnár Miklós)

II. Isten szövi a történetünket

II.1. ISTEN. Meg is állhatnánk itt, de a zsoltár sem áll meg: Isten szötte egész lényünket, de Ő szövi sorsunkat is, történetünket. „Alaktalan testemet már látták szemeid; könyvedben minden meg volt írva, a napok is, amelyeket nekem szántál, bár még egy sem volt meg belőlük.”- olvastuk.

A „könyv”, amiben minden meg van írva nem egy sorskönyv, ahol megváltoztathatatlanul minden rögzített, mintegy kérérlhetetlen „fátum”. A könyv, mint kép Isten számon tartásának, gondviselésének képe. A múlt, a jelen és jövő az Ő számon tartó, el nem felejtő lényében van, az Ő kezében vagyunk. Egy más fordítás szerint így hangzik ez a sor: „A Te könyvedbe bele vannak írva a napok, amelyek már megformáltak, bár még egy sem volt meg közülük.” (Kállay Kálmán: A Zsoltárok könyve).

II.2. TITOK. Milyen könyvről beszél a Zsolt 139,16 szerzője? A születés és sors meghatározás vonatkozásában az egyik korabeli elterjedt elképzelés a mezopotámiai szövegek egyik motívuma, a sors tábla. A „tuppi šimāti”, szó szerint „a sorsok táblája”, az az okirat, amelynek birtoklása a világmindenség birtoklását jelenti. A sors tábla az, amelyet a legnagyobb tekintéllyel bíró istenség mellre erősítve hordoz, és amely az istenek és emberek életére, sorsára, szerepkörére vonatkozó információkat tartalmaz. Az eposzok szerint a sors tábla eredetileg Tiamat, az ősiszennő tulajdona volt, de később elveszítette a tábla birtoklásának jogát. A mítosz szerint a táblát Marduk isten vette el Tiamattól, és ezáltal alapozta meg uralmát a világmindenség fölött. Megint csak olyan korban szólal meg ebben a képben, mikor ez közismert, elfogadott lehetett – ezen a nyelven, ebben a képrendszerben szólt az Isten magáról s titkáról.

III.3. EVANGÉLIUM. Az evangélium, hogy Istené a könyv! Természetesen a Biblián belül is többször felbukkan ez a motívum: Isten számon tart, van egy „könyve”, amibe be vagyunk írva- az utolsó ítéletkor is könyvek nyitnak meg. Istennél van a könyv, Ő ismeri a napokat, amiket nekünk szánt, ezért nincs miért aggódunk. Ő tudja, mit szánt nekünk, Ő a mennyei Atyánk, ezért szabadulhatunk meg az aggodalmaktól végső soron. Ebbe kapaszkodik a Heidelbergi káté írója is: Istenre számíthat, benne bízhat szüntelenül.

Istennak jó terve van a számunkra. A „mily drágák nekem szándékaid...” kifejezés arra utal, hogy Isten terve, gondolatai az életünk fölül a legfontosabb viszonyítási pontok. A jó terv megismerése, megértése az ember életének célja. Így találhatja meg igazán önmagát is, tulajdonképpen ez a teljes önismeret forrása, ami elválaszthatatlan Isten lényétől és a kijelentéstől. Minden más csak ehhez viszonyítva, ezen megvizsgálva, ebből kiindulva érthető meg. Ne félj, nem lehet kiesni belőle, hiszen Isten mindenható. Ne félj, hogy megköt, hiszen Isten jót akar neked. Isten terve nem kényszer, hanem személyre szabott megoldás az életünkre.

Tudattalan és tudatos állapotunkban is számíthatunk Rá. Mikor még nem tudtunk róla semmit- már Ő szötte a történetünket. Ha számolgatunk, felébredünk, éberek vagyunk, tudatában vagyunk létezésünknek, akkor is Ő van velünk és akkor is csak benne bízhatunk!

Nem kell kitalálni magamat, mert Isten már kitalált engem. Nem kell passzívan sodródni, mert Ő vezet. Lehet hittel keresni és elfogadni: valahonnan valahová tartunk: van út, van cél, van útítárs!

Befejezés:

Isten számon tart, számítunk neki- de ez nem csak egy kis lélek nyugtató ismeret, spirituális biztosítás a jövőre, életünkre. Ez meghívás, önátadásra hív! A lét nem azáltal nyer értelmet, hogy találunk neki egy értelmes célt, hanem hogy megismerjük az Alkotónkat és az Ő tervét ránk nézve! Az önátadásnak hatalmas távlatai lehetnek... ha tényleg átadjuk magunkat Neki: egyenként: mivé lehet az Ő munkája köztünk, mint gyülekezetben...

Teremtő Atyánk van: így tudunk ennek az üzenetnek/Igénének mentén kapcsolódni egymáshoz? Hogy lehetünk közösségben úgy, hogy ez egy egyéni/individuális üzenet? Ő csodálatos és félelmetes, hatalmas és végtelen... de Atya is egyszere. Jézus Krisztusban, a megváltásban Atyánkká lett.

Ne félj, ne aggódj! Ismer, őriz, megtart. Az Övé vagy! Legyél az Övé!

Ámen!